

Otázky k postupové zkoušce z předmětu Státověda – MP121Zk

1. Stát a studium jeho povahy; ontologické a gnoseologické hledisko
2. Předmět státovědy
3. Přístup státovědy ke studiu jejího předmětu
4. Metody státovědy
5. Vztah duchovní a světské moci na přelomu prvního a druhého tisíciletí; rané podoby společenské smlouvy
6. Novověké koncepce společenské smlouvy
7. Koncepce ústavního státu (koncepce smluv o ústavní vládě)
8. Liberální stát. Industriální společnost a stát
9. Industriální stát a jeho vývoj
10. Postindustriální stát a další vývoj
11. Společenské vztahy a jejich institucionalizace, vznik institucí a jejich členění
12. Stát jako instituce a jeho specifika
13. Moderní stát a jeho znaky
14. Stát jako politická a právní instituce; obecná charakteristika moci, legitimita a legalita státní moci
15. Státní moc a veřejná moc (včetně jejich legitimacy)
16. Suverenita státu a její projevy
17. Vztah státní suverenity a území. Územní režimy
18. Podoby režimu státního území
19. Státní suverenita a územní organizace obyvatelstva
20. Pojem a charakter moderního státu

21. Funkce a úkoly státu
22. Přístupy k problematice funkcí a úkolů státu a jejich členění
23. Zákonodárství jako jeden z hlavních druhů činnosti moderního státu
24. Státní správa jako jeden z hlavních druhů činnosti moderního státu
25. Soudnictví jako jeden z hlavních druhů činnosti moderního státu
26. Formy a projevy další právní ochrany jako jednoho z hlavních druhů činnosti moderního státu. Právní pomoc jiných subjektů
27. Organizace státu a její členění; státní mechanismus, státní aparát
28. Státní orgány, jejich postavení a charakteristika. Působnost státního orgánu
29. Působnost a pravomoc státního orgánu
30. Státně mocenský charakter činnosti státního orgánu. Pravomoc státního orgánu
31. Způsoby ustanovování osob do funkcí a složení státního orgánu
32. Typy a druhy státních orgánů
33. Klasifikace státních orgánů
34. Zásady organizace státu
35. Ústava a moderní stát; kořeny vzniku ústavy moderního státu
36. Vznik psaných ústav
37. Druhy ústav z hlediska jejich typologie
38. Funkce a obsah ústavy moderního státu
39. Obsah ústavy a členění dle ustanovení ústav moderního státu
40. Stabilita a dynamismus ústavy
41. Forma ústavy
42. Forma státu

43. Pojem a členění forem státu a forem vlády (vládnutí)
44. Nositel státní moci a jednotlivé formy vlády
45. Forma výkonu státní moci. Způsob ustavení orgánů vykonávajících státní moc
46. Formy vlády (vládnutí) a formy uspořádání výkonu státní moci
47. Dělbá moci. Základní pojetí a hlediska
48. Druhy a typy forem vlády
49. Westminsterský model parlamentarismu (jeho původ a vývoj)
50. Neoprezidentská forma vlády
51. Racionalizovaný parlamentarismus
52. Forma vlády shromáždění
53. Demokracie a její formy. Znaky demokracie z hlediska státovědy
54. Princip většiny a ochrany menšiny. Pravidla demokratického rozhodování z hlediska státovědy
55. Volby a volební systém. Přehled technik volební reprezentace
56. Většinové volební techniky
57. Proporcionální volební techniky
58. Formy přímé demokracie (původní a další)
59. Moderní stát a postavení jednotlivce; základní pojmy
60. Státní občanství. Pojem a typy občanství. Obsah státního občanství
61. Právní úprava státního občanství; způsoby nabývání a pozbývání státního občanství
62. Základní práva a svobody; základní pojmy
63. Historické kořeny základních práv a svobod
64. Charakteristika základních práv a svobod; základní práva v rámci nadnárodního společenství

65. Klasifikace základních práv a svobod
66. Základní povinnosti. Záruky základních práv a svobod
67. Postavení cizinců
68. Parlamentarismus – základní otázky
69. Základy právního postavení parlamentu
70. Právní status člena parlamentu
71. Základní otázky tvorby práva
72. Postavení hlavy státu. Hlava státu v monarchii
73. Hlava státu v republice
74. Ústavně politický charakter a význam postavení hlavy státu v republice.
Postavení hlavy státu v jednotlivých formách vlády
75. Charakteristika státní exekutivy. Vládní a ostatní výkonné orgány moderního státu
76. Vláda – způsob ustavení a nároky na výkon funkce člena vlády
77. Koncepce, složení a struktura vlády
78. Působnost, pravomoc a formy rozhodování vlády moderního státu
79. Pojmová a organizační východiska zásad organizace veřejné a státní správy;
přehled jejich základních organizačních zásad
80. Přehled a charakteristika základních organizačních zásad veřejné a státní správy
81. Ústřední orgány státní správy
82. Územní orgány státní správy
83. Charakteristika orgánů zajišťujících ochranu práva
84. Základní znaky soudnictví a soudní pravomoc
85. Zásady organizace a činnosti soudních orgánů; nezávislost soudců a soudů

86. Principy soudního rozhodování
87. Ústavní soudnictví. Státní soudy
88. Správní soudnictví. Státní soudy
89. Státní zastupitelství. Ombudsman
90. Jiné prostředky při ochraně práva
91. Samospráva. Charakter a pojem samosprávy
92. Formy samosprávy
93. Formy územní organizace státní moci. Pojetí státního území a pojem územní organizace státu
94. Území státu - jeho statika a dynamika
95. Státní hranice z hlediska státovědy
96. Území a další prvky státu. Mezinárodní územní režimy
97. Území státu, svrchovanost a výsost. Mezinárodní územní režimy
98. Organizace státního území; základní východiska členění územních jednotek
99. Územní organizace státní moci, kritéria určující její povahu, principy unitarismu a federalismu
100. Unitární stát a jeho typy
101. Federace a spolkové státy
102. Historický vývoj a současné pojetí federalismu
103. Federace a její znaky (včetně otázek týkajících se státní suverenity)
104. Historické formy federalismu. Konfederace
105. Evropská unie jako nadnárodní útvar, jako územní organizace veřejné moci
106. Evropská unie jako územní organizace veřejné moci. Stát jako člen Evropské unie